

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НОРМУВАННЯ ПРАЦІ

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 13 від 01 березня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Нормування праці
Освітня програма	Облік і оподаткування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	III курс, I семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 Практичні заняття – 14 Самостійна робота – 60
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
2. Опис дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни – формування у студентів міцних знань, умінь і практичних навичок та вивчення теоретико-методологічні та соціально-економічні питання трудових відносин у суспільстві; розвиток творчого мислення, умінь і навичок практичного застосування отриманих знань у подальшому навчанні і праці.</p> <p>Предметом вивчення дисципліни є праця як доцільна діяльність людей, яка завжди й одночасно є взаємодією між людиною та природою, а також відношенням між людьми в процесі виробництва.</p> <p>Цілі навчальної дисципліни – вивчення комплексу питань пов'язаних з функціонуванням ринку праці, забезпеченням його трудовими ресурсами та їх відтворенням, регулюванням заробітної плати і робочого часу, управлінням персоналу підприємств, організацій.</p> <p>В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:</p> <p>Знати: принципи і значення нормування праці на сучасному промисловому підприємстві; значення технічного нормування для підвищення ефективності виробництва на підприємстві; яким чином відбувається встановлення норм праці на окремі види робочих процесів і операцій, що дозволяє розраховувати й витримувати необхідні кількісні та якісні пропорції праці між цехами, виробництвами, робочими місцями; зміст, раціональну структуру і тривалість робочих процесів у часі; методи вивчення робочого часу за способом та формою запису спостережень; виробничі плани підприємства та провідних його дільниць; які організаційні заходи впливають на створення ефективної оплати праці персоналу; яким чином визначення науково обґрунтованої потреби підприємства та його підрозділів у трудівниках різних категорій, в першу чергу — основних робітниках.</p> <p>Вміти: логічно мислити, аналізувати отриманий результат з точки зору економічного прогнозування, самостійно планувати і прогнозувати техніко – еконо-</p>	

мічні показники промислового підприємства; якісно оцінювати ефективність заходів, спрямованих на прискорення науково – технічного прогресу, втілення економічно обґрунтованих норм праці на підприємстві; розраховувати економічний ефект від використання нових технологічних процесів і зміни технічних параметрів устаткування, будувати організаційну та виробничу структуру управління підприємством, вибирати методики для визначення оптимальних найбільш масових трудових процесів, формувати виробничу програму підрозділів підприємства, розраховувати чисельність вивільнених робітників при впровадженні оновлених та переглянутих норм та інших техніко – економічні показники діяльності промислового підприємства та його підрозділів; встановлювати індекс зростання продуктивності праці за рахунок підвищення фактичного процента виконання норм виробітку; яким чином встановлюється економія заробітної плати при впровадженні оновлених норм; які існують напрями вдосконалення нормування праці на підприємствах України.

Компетентності:

ІК – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб’єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб’єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов’язків.

3. Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Сутність і значення нормування праці	Розуміти суспільний характер виробництва і об’єктивну необхідність нормування праці. Обґрунтувати ефективність виробництва і оптимізація витрат усіх видів ресурсів. Охарактеризувати сутність і зміст процесу нормування за-	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття

	трат праці.	
Тема 2. Об'єкти нормування праці	Обґрунтувати робочий час, норма робочого часу, її законодавче забезпечення, зменшення норми робочого часу, структуру часу використання устаткування, виробничий процес його сутність, класифікація та технологічний процес.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, тести.
Тема 3. Аналіз трудового процесу і затрат робочого часу	Розуміти поняття трудового процесу та його взаємозв'язок з виробничим процесом. Знати мету та завдання аналізу трудового процесу. Охарактеризувати основні напрямки аналізу трудового процесу. Знати методи праці: поняття, дослідження аналіз методів праці.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття
Тема 4. Ринок праці	Охарактеризувати поняття ринку праці, його елементи та функції; знати типи і моделі ринку праці; описати сегментацію ринку праці і сучасний стан і регулювання ринку праці в Україні.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, тести.
Тема 5. Методи створення трудових нормативів	Описати загальні умови і вихідні матеріали для створення нормативів. Охарактеризувати основні етапи створення нормативів. Знати методи опрацювання матеріалів спостереження.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття
Тема 6. Норми затрат праці	Знати визначення норми праці, класифікацію норм праці за призначенням, за сферою поширення, за методом обґрунтування, норми часу та її різновиди. Обґрунтувати особливості встановлення норми часу в різних типах виробництва.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, тести.
Тема 7. Організація праці	Обґрунтувати поняття і основні напрями організації праці; форми розподілу і кооперації праці; класифікацію робочих місць, їх організацію, планування і обслуговування.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття
Тема 8. Міжнародна організація праці та її вплив на розви-	Обґрунтувати роль міжнародної організації праці, її основні завдання, конвенції та рекомендації; знати міжнарод-	Опрацювати лекційний матеріал,

ток соціально- трудових відносин	ний кодекс праці та керівні органи МОП: генеральну конференцію, адміні- стративну раду, міжнародне бюро праці.	підготуватися до практичного заняття, тести.
-------------------------------------	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Практичне заняття	30
Самостійна робота	-
Індивідуальне завдання	20
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчаль- ної роботи	Навчальні тижні													Ра- зом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Лекція														-
Практичне за- няття	5		5		5		5		5		5			30
Самостійна робота														-
Індивідуальне завдання												20		20
Залік													50	50
Всього за ти- ждень	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	20	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечен- ня	Онлайн-ресурс – застосування технологіч- ної платформи Zoom
--	--

Література

1. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Безродна С. М. Економіка праці і соціально-трудова відносини: збірник тестів і практичних завдань для студентів економічних спеціальностей. Чернівці: ПБКФ «Технодрук», 2017. 70 с.
3. Економіка праці і соціально-трудова відносини: підручник / за ред. О.В. Шкільова. К.: ЦП «Компринт», 2015. 750 с.
4. Економіка праці: навч. посіб. / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
5. Єсінова Н. І. Економіка праці та соціально-трудова відносини : навч.- ме-

<p>тод. посібник Х. : ХДУХТ, 2017. 189 с. б. Практикум з економіки праці і соціально-трудових відносин: навч. посібник. К.: НУБіП України, 2018. 555 с.</p>	
7. Контактна інформація	
Кафедра	<p>Кафедра обліку і оподаткування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 720 моб. +380503733282 сайт: https://koia.pnu.edu.ua ел. пошта: koa@pnu.edu.ua</p>
Викладач	Баланюк Іван Федорович, д.е.н., професор
Контактна інформація викладача	ivan.balaniuk@pnu.edu.ua
8. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатській національній університет імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски практичних занять відпрацьовуються на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
Не відповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття коригується шляхом зауваження і доповнюється рекомендацією як слід поводитись під час навчального процесу.
Додаткові бали	Завдання виконані з опрацюванням додаткового матеріалу оцінюються на вищу кількість балів (додають 10 балів), участь в конференціях, конкурсах та олімпіадах оцінюється додатковими 30 балів.
Неформальна поведінка	Можливість зарахування результатів неформа-

	льної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No819 від 29.11.2019)- https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja
--	---

Викладач,
д.е.н., професор

Баланюк І.Ф.